

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE
WOJEWODY LUBUSKIEGO

Nr NK-I.4131.65.2013.MGrz

z dnia 3.04.2013 r.

Rada Miejska w Bytomiu Odrzańskim

Działając na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.) stwierdzam nieważność uchwały Nr XIX/179/2013 Rady Miejskiej w Bytomiu Odrzańskim z dnia 22 lutego 2013 r. w sprawie ustalenia wysokości stawek opłat za zajęcie pasa drogowego dróg gminnych na cele niezwiązane z budową, przebudową, remontem, utrzymaniem i ochroną dróg w części § 1 pkt 4 tiret drugie: "zlokalizowanie miejsca parkingowego (koperty)".

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 22 lutego 2013 r. Rada Miejska w Bytomiu Odrzańskim podjęła uchwałę w sprawie ustalenia wysokości stawek opłat za zajęcie pasa drogowego dróg gminnych na cele niezwiązane z budową, przebudową, remontem, utrzymaniem i ochroną dróg.

Uchwała doręczona została organowi nadzoru w dniu 4 marca 2013 r.

Po dokonaniu analizy prawnej organ nadzoru stwierdza, że uchwała w części § 1 pkt 4 tiret drugie: "zlokalizowanie miejsca parkingowego (koperty)" istotnie narusza prawo, tj. art. 40 ust. 3 i 8 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 260).

Mocą § 1 Rada Miejska w Bytomiu Odrzańskim ustaliła wysokość stawek opłat pobieranych przez Gminę Bytom Odrzański za zajęcie pasa drogowego dróg gminnych na cele niezwiązane z budową, przebudową, remontem, utrzymaniem i ochroną dróg dotyczących między innymi zajęcia pasa drogowego na prawach wyłączności w celu zlokalizowania miejsca parkingowego (koperty).

W myśl art. 40 ust. 3 ustawy o drogach publicznych za zajęcie pasa drogowego pobiera się opłatę. Opłatę za zajęcie pasa drogowego pobiera się w określonych w ustawie przypadkach, a mianowicie w sytuacji: prowadzenia robót w pasie drogowym, umieszczania w pasie drogowym urządzeń infrastruktury technicznej niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego, umieszczania w pasie drogowym obiektów budowlanych niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego oraz reklam, zajęcia pasa drogowego na prawach wyłączności w celach innych niż wymienione wyżej. Z kolei art. 40 ust. 8 ustawy stanowi, że organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, w drodze uchwały, ustala dla dróg, których zarządcą jest jednostka samorządu terytorialnego, wysokość stawek opłaty za zajęcie 1 m² pasa drogowego, z tym że stawki opłaty, o których mowa w ust. 4 i 6, nie mogą przekroczyć 10 zł za jeden dzień zajmowania pasa drogowego, a stawka opłaty, o której mowa w ust. 5, nie może przekroczyć 200 zł.

W tym miejscu wskazać należy, że zajęcie pasa drogowego obejmuje tylko takie zajęcie, które nie jest związane z korzystaniem z pasa drogowego zgodnie z jego przeznaczeniem. I tylko takie zajęcie pasa drogowego wymaga wydania decyzji, a co za tym idzie, stosownej opłaty pobranej w oparciu o przepis art. 40 ust. 3 ustawy o drogach publicznych. Za korzystanie z dróg zgodnie z ich przeznaczeniem pobiera się opłaty tylko wtedy, gdy ustawa tak stanowi. Art. 1 ustawy stanowi wprost, że drogą publiczną jest droga zaliczona na podstawie niniejszej ustawy do jednej z kategorii dróg, z której może korzystać każdy, zgodnie z jej przeznaczeniem, z ograniczeniami i wyjątkami określonymi w tej ustawie lub innych przepisach szczególnych.

Tymczasem kwestie ponoszenia opłat przez korzystających z dróg publicznych są uregulowane w art. 13 ustawy o drogach publicznych. Parkowanie pojazdu nawet w wyznaczonej kopercie jest korzystaniem z pasa drogowego drogi zgodnie z jej przeznaczeniem. Instytucja postoju pojazdu jest elementem ruchu drogowego uregulowanego ustawą z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2012 r. poz. 1137 ze zm.). Parkowanie w wyznaczonych miejscach nie może odbywać się na zasadach określonych w drodze decyzji

administracyjnej, o której mowa w art. 40 ust. 1 ustawy o drogach publicznych (wyrok WSA we Wrocławiu z dnia 9 marca 2006 r., sygn. akt IV SA/Wr 743/04).

Ponadto należy zwrócić uwagę na treść art. 13b ust. 6 ustawy o drogach publicznych, zgodnie z którym organ właściwy do zarządzania ruchem na drogach w uzgodnieniu z zarządcą drogi: 1) wyznacza w strefie płatnego parkowania miejsca przeznaczone na parkowanie, w tym miejsca przeznaczone na parkowanie oznakowanych pojazdów konstrukcyjnie przeznaczonych do przewozu osób niepełnosprawnych o obniżonej sprawności ruchowej lub pojazdów zaopatrzonych w kartę parkingową; 2) może wyznaczać w strefie płatnego parkowania zastrzeżone stanowiska postojowe (koperty) w celu korzystania z nich na prawach wyłączności w określonych godzinach lub całodobowo.

Z cytowanego przepisu w sposób jednoznaczny wynika, że korzystanie z dróg publicznych polegające na parkowaniu pojazdów samochodowych w wyznaczonych do tego miejscach, np. miejscach parkingowych (kopertach), o jakich mowa w kwestionowanej uchwale podlega opłacie za korzystanie z drogi, a nie opłacie za zajęcie pasa drogowego. Parkowanie pojazdu na drogach publicznych w strefie płatnego parkowania jest formą korzystania z drogi publicznej. Inne są prawne przesłanki uchwalenia wysokości opłat, o których mowa w art. 40 ustawy o drogach publicznych, a inne do uchwalenia opłat z art. 13b ustawy. W obu przypadkach obowiązuje też inny tryb uchwalania opłat. W przypadku opłat za parkowanie pojazdów na drogach publicznych (art. 13b), rada gminy ustalając strefę płatnego parkowania, kieruje się znacznym deficytem miejsc postojowych, jeżeli uzasadniają to potrzeby organizacji ruchu, w celu zwiększenia rotacji parkujących pojazdów samochodowych lub realizacji lokalnej polityki transportowej, w szczególności w celu ograniczenia dostępności tego obszaru dla pojazdów samochodowych lub wprowadzenia preferencji dla komunikacji zbiorowej. Natomiast w przypadku opłat za zajęcie pasa drogowego (art. 40) rada gminy obowiązana jest uwzględnić: kategorię drogi, której pas drogowy zostaje zajęty, rodzaj elementu zajętego pasa drogowego, procentową wielkość zajmowanej szerokości jezdni, rodzaj zajęcia pasa drogowego, rodzaj urządzenia lub obiektu budowlanego umieszczonego w pasie drogowym (wyrok WSA we Wrocławiu z dnia 9 marca 2006 r., sygn. akt IV SA/Wr 743/04).

Wobec powyższego "zajęcie pasa drogowego" nie jest tożsame z "korzystaniem z dróg publicznych" w związku z tym nie można uznać, że opłata za zlokalizowanie miejsca parkingowego (koperty) będzie stanowić opłatę za zajęcie pasa drogowego. W związku z tym wydanie rozstrzygnięcia nadzorczego stwierdzającego częściową nieważność uchwały Rady Miejskiej stało się konieczne i należało orzec jak w sentencji.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały rady gminy wstrzymuje jej wykonanie w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Od niniejszego rozstrzygnięcia służy prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wlkp. w terminie 30 dni od doręczenia rozstrzygnięcia za pośrednictwem Wojewody Lubuskiego.

z up. Wojewody Lubuskiego
Dyrektor Wydziału Nadzoru
i Kontroli

Teresa Kaczmarek